

Στήν Ἁγία Μαρία Θεοτόκο Ἅγιος Ἡσύχιος Ἱεροσολύμων

Κάθε γλώσσα, εὐγνώμονου ἀνθρώπου, ὅπως εἶναι φυσικό, τιμᾶ τὴν Παρθένο καὶ Θεοτόκο, καὶ μιμεῖται ὅσο τοῦ ἐπιτρέπουν οἱ δυνάμεις του τὸν ἄρχοντα τῶν ἀγγέλων Γαβριήλ. Ἄλλος Τῆς ἀπευθύνει τὸ «χαῖρε», ἐξαιτίας τοῦ Κυρίου πού γεννήθηκε ἀπὸ Αὐτὴν καὶ ἐμφανίσθηκε σὲ τὸ ἀνθρώπινο γένος ὡς ἄνθρωπος. Ἄλλος Τῆς ἀπευθύνει τὸ λόγο καὶ λέει: «ὁ Κύριος προέρχεται ἀπὸ Σένα» (Λουκ. 1, 28). Ὁ ἕνας Τὴν ἐπονομάζει Μητέρα τοῦ φωτός, ὁ ἄλλος Ἀστέρι τῆς ζωῆς. Ἄλλος Τὴν ἀποκαλεῖ Θρόνο τοῦ Θεοῦ, ἄλλος Ναὸ πλατύτερο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ἄλλος Καθέδρα ὄχι κατώτερη ἀπὸ τὴν καθέδρα ἐκείνη τῶν Χερουβείμ.

Ἄλλος πάλι Τὴν ὀνομάζει Κῆπο ἄσπαρτο, εὐφορο, ἀκαλλιέργητο· ἀμπέλι μὲ ἄφθονα σταφύλια, ἀκμαῖο, ἀνέγγιχτο· τρυγὸνα καθαρὴ, περιστέρα ἀγνή· σύννεφο πού συλλαμβάνει τίς βροχές χωρὶς φθορὰ· σάκκο πού κρύβει μαργαριτάρια λαμπρότερο ἀπὸ τὸν ἥλιο· μεταλλεῖο ἀπὸ τὸ ὁποῖο προέρχεται ὁ λίθος πού καλύπτει ὅλη τὴ γῆ, χωρὶς κανένας νὰ τὸν λατομεῖ (Δαν. 2,45)· πλοῖο γεμάτο ἀπὸ φορτίο καὶ πού δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κυβερνήτη· θησαυροφυλάκιο πού φέρνει πλοῦτο.

Ἄλλοι πάλι Τὴν ὀνομάζουν λυχνάρι χωρὶς φιλίλι, πού ἀνάβει ἀπὸ μόνο του· Κιβωτὸ πιὸ πλατεῖα, πιὸ ἐπιμήκη καὶ

πιό ἔνδοξη ἀπό ἐκείνη τοῦ Νῶε. Ἐκείνη ἦταν κιβωτός ζώων, ἐνῶ Αὐτή εἶναι ἡ Κιβωτός ζωῆς. Ἐκείνη ἦταν κιβωτός φθαρτῶν ζώων, Αὐτή εἶναι ἡ Κιβωτός τῆς ἀφθαρτης ζωῆς. Ἐκείνη κράτησε τόν Νῶε, ἐνῶ Αὐτή τόν Δημιουργό τοῦ Νῶε. Ἐκείνη εἶχε δύο καί τρεῖς ὀρόφους, ἐνῶ Αὐτή ὅλο τό πλήρωμα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Γιατί καί τό Πνεῦμα ἦταν παρόν, καί ὁ Πατέρας Τήν ἐπισκίασε, καί ὁ Υἱός κατασκήνωσε μέσα Της, ὡς βρέφος κυοφορούμενος. Λέει ἡ Ἁγία Γραφή: «Πνεῦμα Ἅγιο θά ἔρθει ἐπάνω σου καί θά σέ ἐπισκιάσει ἡ δύναμη τοῦ Ὑψίστου. Γι' αὐτό καί τό ἅγιο πού θά γεννηθεῖ, θά ὀνομασθεῖ Υἱός τοῦ Θεοῦ» (Λουκ. 1,35).

Βλέπεις πόσο μεγάλο εἶναι τό ἀξίωμα τῆς Θεοτόκου Παρθένου; Γιατί ὁ Μονογενῆς Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὁ Δημιουργός τοῦ κόσμου, κρατήθηκε ἀπό Αὐτήν ὡς βρέφος, καί ξαναέπλασε τόν Ἀδάμ, καί ἁγίασε τήν Εὐα, καί κατάργησε τό δράκοντα, καί ἄνοιξε τόν παράδεισο, καί ἄφησε ἀφθαρτή τή σφραγίδα τῆς παρθενικῆς μήτρας. Πολύ φυσικά καί σύμφωνα μέ τή λογική καί τά δύο. Ἄνοιξε τόν παράδεισο, ἐπειδή ἐπρόκειτο νά φέρει καί νά ὀδηγήσει ὁ Ἰδιος μέσα τό Ληστή καί ὅλους τούς κληρονόμους τῆς

Βασιλείας. Ἀσφάλισε τή σφραγίδα τῆς παρθενικῆς μήτρας, ἐπειδή Αὐτός πού ἔπαιρνε σάρκα ἦταν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, καί δέν εἶχε ἀνάγκη ἀπό καμμιά θύρα γιά τήν εἴσοδο ἢ ἔξοδο Του.

Σέ Σένα λοιπόν, Παρθένε, οἱ Προφῆτες ἀπονέμουν τούς ἐπαίνους, καί ὁ καθένας ἐξυμνεῖ Σέ τήν Θεοφόρο ἀνάλογα

μέ τό πῶς καί πόσο, τοῦ ἔχουν ἀποκαλυφθεῖ τά μυστήρια αὐτά. Καί ἄλλος Σέ ἀποκαλεῖ ράβδο τοῦ Ἰεσσαί δείχνοντας ἔτσι τό ἄτρωτο καί ἀκέραιο τῆς παρθενίας Σου. Ἄλλος Σέ παρουσιάζει ὡς βάτο πού φλέγεται ἀλλά δέν καίγεται, γιά νά ὑπαινιχθεῖ μ' αὐτό καί τόν Μονογενή πού προσέλαβε σάρκα καί παράλληλα τήν Παρθενία τῆς Θεοτόκου. Γιατί ἡ Παρθένος φλεγόταν, ἀλλά δέν καιγόταν, ἐπειδή γέννησε χωρίς νά φθαρεῖ ἡ μήτρα Της. Συνέλαβε καί παρέμεινε σφραγισμένη ἡ μήτρα. Θήλασε καί διαφύλαξε τούς μαστούς Της ἀνέγγιχτους. Κράτησε στά χέρια Της παιδί, καί τόν πατέρα Του δέν γνώρισε. Ἐγινε μητέρα, καί χωρίς νά ἔχει γίνει νύφη. Τρεφόταν Υἱός, καί ὁ Πατέρας δέν παραβρισκόταν.

Τό χωράφι καρποφοροῦσε, καί ὁ καρπός δέν ἀνήκε σέ κανένα γεωργό. Ἀπέδωσε καρπό τόν καιρό τοῦ θερισμοῦ, χωρίς νά ἔχει δεχθεῖ σπόρο. Ποτάμι ἔτρεχε καί ἡ πηγὴ ἀπό παντοῦ ἦταν κλεισμένη, γιά νά ἀποδειχθεῖ ἔτσι Παρθένε, ὅτι καί μητέρα ἔγινες, καί δέν ὑπέφερες ὅσα περνᾶνε οἱ μητέρες. Γέννησες σάν γυναίκα καί δέν δέχθηκες φθορά ὡς γυναίκα. Κυοφοροῦσες σύμφωνα μέ τόν νόμο τῆς φύσεως, ἀφοῦ περιμένες τόν καιρό τόν πόνων τοῦ τοκετοῦ, ἀλλ' ὁμως συνέλαβες ἔξω ἀπό τόν νόμο τῆς φύσεως.

Ἄλλος Σέ ἀποκάλεσε Πύλη κλεισμένη πού εἶσαι στραμμένη πρὸς τήν ἀνατολή, καί πού εἰσάγει τόν Βασιλιά ἐνῶ οἱ πόρτες εἶναι κλειστές (Ἰεζ. 44,2). Κατά τόν ἴδιο τρόπο

Σέ ὀνόμασε καί πύλη πού ὀδηγεῖς πρὸς τὰ ἔξω, ἐπειδὴ ἔγινες πόρτα πού ὀδήγησε στήν ἐπίγεια ζωὴ τόν Μονογενή. Καί Σέ ὀνόμασε Πύλη πού βρίσκεται στραμμένη πρὸς τήν ἀνατολή, ἐπειδὴ τό φῶς τό ἀληθινό, πού φωτίζει κάθε ἄνθρωπο πού ἔρχεται στόν κόσμο, προέρχεται ἀπό τήν κοιλιὰ Σου, σάν ἀπό κάποιο βασιλικό θάλαμο. Ἐσύ ἔβαλες μέσα Σου τόν Βασιλιά, ἐνῶ οἱ πόρτες ἦταν κλειστές, καί πάλι ἔτσι Τόν πέρασες ἔξω. Γιατί ὁ Βασιλιάς τῆς δόξας δέν ἀνοιξε τίς πόρτες τῆς μήτρας Σου, οὔτε χαλάρωσε τό φραγμό τῆς παρθενίας Σου, οὔτε ὅταν συλλαμβανόταν, ἀλλά καί οὔτε ὅταν γεννιόταν. Ἐσένα ὀνόμασε Κῆπο κλεισμένο καί Πηγὴ σφραγισμένη ὁ Νυμφίος πού προῆλθε ἀπό Σένα, καί προφήτευσε στά Ἄσματα (Ἄσμ, Ἀσ. 4,12).

Κῆπο κλεισμένο Σέ ὀνόμασε, ἐπειδὴ Ἐσένα δέν Σέ ἄγγιξε δρεπάνι φθαρτό ἢ τρυγητός. Ἄνθος ἐπίσης, πού βλάστησε καθαρά ἀπό τή ράβδο τοῦ Ἰεσσαί στό γένος τῶν ἀνθρώπων Σέ ἀποκάλεσε, γιά νά δείξει ὅτι καλλιεργήθηκες μόνο ἀπό τό καθαρὸ καί ἄσπιλο Πνεῦμα. Σέ ὀνόμασε Πηγὴ σφραγισμένη, γιατί ὁ ποταμός τῆς ζωῆς, πού προῆλθε ἀπό Σένα, πλημμύρισε τήν οἰκουμένη. Ἀλλά κάδος γάμου τῆ δική Σου πηγὴ ποτέ δέν τήν ἀντλησε.

Γιά Σένα ὁ Δαβίδ, καί παίρνοντας ἀπό Σένα τήν ἔμπνευση, δέν παύει νά κρούει τό ψαλτήρι καί νά ψάλλει: «Ἀναστήσου, Κύριε, νά πᾶς στόν τόπο τῆς ἀναπαύσεώς Σου, Σύ καί ἡ Κιβωτός τοῦ ἀγιάσματος Σου» (Ψαλμ. 131,8). «Ἀναστήσου». Ἀπό ποῦ; Ἀπό τούς κόλπους τοῦ Πατέρα, ὄχι γιά νά χωριστεῖς ἀπό τόν Πατέρα (γιατί αὐτό δέν ἐπιτρέπεται οὔτε

νά τό σκέφτεται κανείς, οὔτε καί νά τό λέει), ἀλλά γιά νά ἐκπληρώσεις κατά τή Θεία Οἰκονομία, αὐτό πού ἀπό τήν ἀρχή, πρὶν ἀπό τούς αἰῶνες καί πρὶν ἀπό τίς γενεές, εἶχε ὀρισθεῖ. «Ἀναστήσου», γιά νά σηκώσεις τούς πεσμένους, γιά νά ἀνορθώσεις αὐτούς πού βρῖσκονται νεκρωμένοι. «Ἀναστήσου», γιά νά πάρεις πίσω ἀπό τόν ἐχθρό αὐτό πού Σοῦ ἀνήκει καί μέχρι τώρα τυραννιέται ἀπό αὐτόν. «Ἀναστήσου, Κύριε, νά πᾶς στόν τόπο τῆς ἀναπαύσεώς σου», σ' Αὐτήν πού διάλεξες πάνω στή γῆ, καί πού Τήν ἔταξες στή Βηθλεέμ, στό σπήλαιο, στή φάτνη καί στά σπάργανα. Γιατί στούς οὐρανοῦς δέν ἔχεις ἀνάγκη ἀπό ἀνάπαυση, ἀφοῦ Ἐσύ εἶσαι ἡ ἀνάπαυση ὅλης τῆς κτίσης.

Στή γῆ ὅμως γιά χάρη μας ὑποφέρεις τά ἀνθρώπινα. Φυσικά, δέν ἐννοῶ τήν πείνα καί τή δίψα, τά ὅποια ὑπέμεινες. Γιατί καί πεινώντας, Ἐσύ εἶσαι ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, καί διψώντας, Σύ εἶσαι ἡ παρηγοριά αὐτῶν πού διψοῦν. Γιατί Ἐσύ ἔγινες ποταμός ἀφθαρσίας. Καί ἐνῶ κοπιάζεις περπατώντας στήν ξηρά, δρασκελίζεις ἄκοπα πάνω στῆς θάλασσας τά κύματα.

«Σήκω, Κύριε, νά πᾶς στόν τόπο τῆς ἀναπαύσεώς Σου, Σύ καί ἡ κιβωτός τοῦ ἀγιάματός Σου». Εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι ἡ κιβωτός ἐδῶ εἶναι ἡ Παρθένος, ἡ Θεοτόκος. Γιατί ἂν Ἐσύ εἶσαι τό μαργαριτάρι, εὐλόγα Ἐκείνη εἶναι ἡ Κιβωτός. Ἐφόσον Σύ εἶσαι Ἥλιος, φυσικά ἡ Παρθένος θά ὀνομασθεῖ οὐρανός. Ἐπειδή Σύ εἶσαι ἄνθος ἀμάραντο, ἄρα ἡ Παρθένος εἶναι φυτό ἀφθαρσίας, ὁ παράδεισος τῆς ἀθανασίας. Βλέποντας αὐτά στήν Παρθένο ὁ Ἡσαΐας προφήτεψε

λέγοντας: «Νά, ἡ Παρθένος θά συλλάβει, καί θά γεννήσει γιό, καί θά τόν ὀνομάσουν Ἐμμανουήλ» (Ἠσ. 7,14). Νά ἡ Παρθένος.

Ποιά; Ἡ ξεχωριστή ἀνάμεσα στίς γυναῖκες, ἡ διαλεχτή ἀνάμεσα στίς Παρθένες, τό σεμνό στολίδι τῆς φύσης μας, τό καύχημα τοῦ δικοῦ μας πηλοῦ. Αὐτή πού ἀπάλλαξε ἀπό τή ντροπή τήν Εὔα, καί ἀπό τήν ἀπειλή τόν Ἀδάμ. Αὐτή πού ἔκοψε τό θράσος τοῦ δράκοντα καί τήν Ὅποια δέν ἄγγιξε καπνός ἐπιθυμίας, οὔτε τήν ἔβλαψε τό σκουλήκι τῆς ἡδυπάθειας. «Νά, ἡ Παρθένος θά συλλάβει». Ἀπό ποῦ, προφήτη; Δέν θά τό πῶ, λέει. Γιατί αὐτό τό μυστικό εἶναι προνόμιο ἀποκλειστικά φυλαγμένο γιά τό Γαβριήλ.

Πολλοί μιλοῦν γιά τά θαύματα τῆς Θεοτόκου, ἀλλά καί πολλά ἀπό αὐτά παραλείπονται. Ἐγώ ὅμως πιστεύω μ' ὅλη μου τήν ψυχή σ' Αὐτόν πού γέννησε ἡ Ἀειπάρθενη. Ὁ Μιχαίας ἀναφέρει τό χῶρο πού ἔγινε τό θαῦμα, καί ὁ Δαβίδ τό χρόνο. Γιατί αὐτός πρόσθεσε στήν προφητεία τῶν Ψαλμῶν: «Σέ γέννησα ἀπό τήν κοιλιά μου πρὶν ἀπό τόν Ἐωσφόρο» (Ψαλμ. 109,3). Ὁ Γαβριήλ ὅμως θά μᾶς πει τό ἀπό ποῦ. Γιατί ἐκεῖνος κατεβαίνει ἀπό τόν οὐρανό. Ἐκεῖνος ἀποκλειστικά γιά τό σκοπό αὐτό στέλνεται στήν Παρθένο.

Ἐκεῖνος ἔρχεται τόν καιρό τοῦ τοκετοῦ καί ἀναλαμβάνει κατὰ συνέπεια νά ἐρμηνεύσει τό γεγονός τῆς γέννας. Ἐάν ὅμως θέλεις νά μάθεις καί ἀπό μένα, ἄκουσε τή συνέχεια τῆς προφητείας: «Καί θά γεννήσει γιό, καί θά τόν ὀνομάσουν Ἐμμανουήλ». Τί σημαίνει τό ὄνομα Ἐμμανουήλ;

«Ο Θεός είναι μαζί μας». Μήπως λοιπόν ο Θεός συλλαμβάνεται με γάμο ανθρώπινο, και μπορεί να γεννηθεί ή να σαρκωθεί με άνδρα και με σαρκική συζυγία; Καθόλου, αλλά με την ενέργεια του Θεού, με την επιφύτευση του Υψίστου, με την παρουσία του Αγίου Πνεύματος.

Πράγματι, τί είπε τότε στο Γαβριήλ ή Παρθένο; «Πώς θα γίνει αυτό σε μένα, αφού δεν έχω άνδρα;» (Λουκ. 1,34). Δηλαδή· Το θαύμα με εκπλήσσει, ο λόγος με αφήνει κατάπληκτη, και η είδηση του Αγγέλου με κάνει ως Παρθένο να εξίσταμαι. Δες πράγματα θαυμαστά, σε μένα όμως είναι ύποπτα, γιατί είναι πρωτόγνωρα.

Φοβᾶμαι τό πρωτάκουστο, χαρούμενο μήνυμα· θορυβοῦμαι από τά πολύ ασυνήθιστα λόγια. «Πώς θα γίνει αυτό σε μένα, αφού δεν έχω άνδρα;». Πώς θα γίνω μητέρα, αφού δεν έχω γίνει νύφη; Δεν καταστράφηκε τό άνθος τῆς αγνότητας, δεν ἔλυσα τόν ζωστήρα τῆς παρθενίας, δεν χαλάρωσα τό δεσμό τῆς μήτρας, δεν κατήργησα τή σφραγίδα τῆς μήτρας. Καί ὁ Ἄγγελος ἀμέσως πρόσθεσε: «Θά ἔρθει Ἄγιο

Πνεῦμα σε Σένα καί θά Σέ σκιάσει δύναμη τοῦ Ὑψίστου» (Λουκ. 1,35). Δηλαδή· Ἄν εἶχες άνδρα δεν θά γεννοῦσες Θεό, ὁ Ὅποιος καταδέχθηκε νά πάρει γιά χάρη Σου, μέσα ἀπό Σένα μορφή δούλου, χωρίς φθορά. Δεν θά γινόσουν ὄργανο γιά νά πάρει σάρκα Ἐκεῖνος ὁ Ὅποιος δημιούργησε τά πάντα. Ἄλλ' ἐπειδή εἶσαι καθαρῆ ἀπό συζυγική σχέση,

ἐπειδὴ κράτησες τό ναό ἀδιάφθορο καί ἐπειδὴ διατήρησες τή σκηνή μακριά ἀπό κάθε ρύπο, γι' αὐτό καί ὁ Πατέρας ἔρχεται σέ Σένα, καί τό Πνεῦμα Σέ ἐπισκιάζει, καί ὁ Μονογενής γεννιέται ἀπό Σένα, ὡς ἄνθρωπος.

Ἐσύ λοιπόν νά μήν ἀμφιβάλεις καθόλου γιά τά μυστήρια πού θά ἐπακολουθήσουν. Νά μήν ἀμφιβάλεις γεννώντας στό σπήλαιο τόν Δημιουργό ὅλης τῆς κτίσης. Νά μήν παραξενευτεῖς καθώς θά τοποθετεῖς στή φάτνη Ἐκεῖνον πού κάθεται πάνω στά Χερουβεῖμ, καί πού στή γῆ δέν βρίσκεται τόπος γιά νά Τόν δεχτεῖ. Μήν ἐκπλαγεῖς πού θά εἶσαι μητέρα τοῦ Βασιλιά τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς. Γιατί μέ τή θέλησή Του γεννιέται φτωχός ἀπό Σένα, γιά νά χαλιναγωγήσει τούς πλούσιους καί νά γίνει στήριγμα ὑπομονῆς γιά τούς φτωχοῦς, καί δάσκαλος εὐχαριστίας.

Μέ τή θέλησή Του τοποθετεῖται Ἐκεῖνος στή φάτνη, γιά νά ἔρθουν οἱ ἀποκτηνωμένοι καί νά βροῦν τόν Λόγο μέσα στή φάτνη, καί νά ἔρθουν ἔτσι στά σύγκαλά τους. Γιά νά ἔρθουν νά βροῦν σιτάρι, ἐνῶ περίμεναν νά βροῦν ἄχυρα. Γιά νά ἔρθουν σάν κτήνη, νομίζοντας ὅτι θά βροῦν στή φάτνη δεμάτια κριθαριοῦ, καί νά φάνε τόν Ἄρτο τόν ἀληθινό, τήν τροφή τῆς ζωῆς, τό δεῖπνο τοῦ φωτός, τήν τροφή τῆς χαρᾶς, τή γλυκύτητα τῆς ἀφθαρσίας. Νά βροῦν Ἐκεῖνον ἀπό τόν Ὅποιο προέρχεται ἡ γνώση τῆς Βασιλείας, ὁ ἀρραβῶνας τῆς υἰοθεσίας, ἡ κληρονομία τῶν οὐρανῶν, ἡ κοινωνία τοῦ Πατέρα καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Σ' Αὐτόν ἀνήκει ἡ δόξα στούς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν.